

PROVA DI AMMISSIONE AL TIROCINIO FORMATIVO ATTIVO PER LA CLASSE DI GRECO MODERNO

Anno Accademico 2011/2012

1. Σε γνωρίζω από την κόψη / του σπαθιού την τρομερή, είναι η έναρξη του ελληνικού εθνικού ύμνου - σε ποιό αναφέρεται ο ποιητής:
A) Στην Ελευθερία
B) στην Πίστη
C) στην Ελλάδα
D) στην Επανάσταση
2. ποιά είναι η σωστή μορφή:
A) άρχισε να δουλεύει χθες
B) άρχισε να δουλέψει χθες
C) άρχισε να δουλεύοι χθες
D) άρχισε να δουλαίψει χθες
3. το 1204 έγινε η άλωση της Κωνσταντινουπόλεως από:
A) τους Φράγκους
B) τους Τούρκους
C) τους Άραβες
D) τους Ενετούς
4. τα Επτάνησα άνηκαν:
A) στη Βενετία
B) στους Τούρκους
C) στη Γερμανία
D) στη Ρωσία
5. ποιά είναι η σωστή μορφή:
A) Τράπεζα της Ελλάδος
B) Τράπεζα της Ελλάδης
C) Τράπεζα της Ελλάδης
D) Τράπεζα της Ελλάδου
6. ποιά είναι η σωστή μορφή:
A) Ερυθρός Σταυρός
B) Ερυθρή Σταυρός
C) Ερυθρός Σταυρή
D) Κόκκινος Σταυρός
7. αγοράζω τό ψωμί στο ...:
A) αρτοποιείο
B) ψωμοπωλείο
C) αρτουπωλείο
D) ψωμουπωλείο
8. ποιά είναι η σωστή μορφή [= ιταλ. 'non avere fretta!']:
A) μη βιάζεσαι
B) μη βιαστείς
C) μη βιάστηκες
D) μη βιαστηκείς

9. τι σημαίνει *γαλακτίζω το σπίτι*:
- A) το ασπρίζω με ασβέστη
 - B) αγοράζω το γάλα για το πρόγευμα
 - C) έχω πρόβατα στο σπίτι για το γάλα
 - D) χύνω το γάλα στο πάτωμα
10. ο *Γιώργος χάθηκε* σημαίνει:
- A) δε κυκλοφορεί (δε φαίνεται) πιά
 - B) έχασε κάτι
 - C) έχασε τις αισθήσεις του
 - D) τρελλάθηκε
11. *πήγαμε ...* :
- A) στη Ρόδο
 - B) στο Ρόδο
 - C) σε Ρόδο
 - D) σε Ρόδος
12. *να πας στο καλό, το λένε*:
- A) όταν φεύγεις
 - B) όταν φτάσεις
 - C) πάντα
 - D) ποτέ
13. σε ποιά προσωπικότητα αφιερώθηκε το νέο αεροδρόμιο της Αθήνας:
- A) στο Βενιζέλο
 - B) στον Καποδίστρια
 - C) στον Κοραή
 - D) στον Καζαντζάκη
14. ποιά είναι η (σωστή) ιταλική μετάφραση του βιβλίου του Ν. Καζαντζάκη *Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*:
- A) Vita opere e miracoli di A. Zorba
 - B) Zorba il Greco
 - C) Vita e Politica di A. Zorba
 - D) Vita ed Educazione di A. Zorba
15. *ξέρατε ότι / πως θα ερχόμασταν* σημαίνει:
- A) sapevate che saremmo arrivati
 - B) sapete che arriveremo
 - C) sapete che arriveremmo
 - D) sapevate che sarebbero arrivati
16. ποιά είναι η σωστή μορφή [= ιταλ. 'non ti muovere!']:
- A) μη κουνηθείς
 - B) μη κουνήσου
 - C) δε κουνιέσαι
 - D) όχι κουνιέσαι
17. τι σημαίνει *κουλουρτζής*:
- A) αυτός που φτιάχνει η πουλάει κουλούρια
 - B) αυτός (π.χ., αθλητής) που μπορεί να σχηματίσει με το σώμα σε σχήμα του κουλουριού
 - C) αυτός που συνήθως τρώει κουλούρια
 - D) αυτός που πιάνει κουλουριασμένα αντικείμενα

18. ο Θ. Αγγελόπουλος ήταν:

- A) σκηνοθέτης
- B) συγγραφέας
- C) ηθοποιός
- D) τραγουδιστής

19. οι στίχοι (τους μετάφρασε στα ελληνικά ο Μαβίλης): *Στὸ φτωχικὸ τραπέζι / Μὲ τὸ τσαπί του πάει / Ὁ δουλευτῆς σφυρίζοντας...* ανήκουν στο:

- A) *Il sabato del villaggio* (Leopardi)
- B) *Il cinque maggio* (Manzoni)
- C) *I sepolcri* (Foscolo)
- D) *X agosto* (Pascoli)

20. η μεγαλύτερη γέφυρα της Ελλάδας ενώνει:

- A) το Ρίον με το Αντίριον
- B) τη Πρέβεζα με το Άκτιο
- C) τις δύο πλευρές της διώρυγας της Κορίνθου
- D) τις δύο όχθες του Αξιού ποταμού (του Βαρδάρη)

21. ποιός είναι ο πληθυντικός του: *αλεπούς*:

- A) αλεπούδων
- B) αλεπούων
- C) αλεπούδες
- D) αλεπού

22. αν μιλήσω για *NEK*, θα μιλήσω για:

- A) νεοελληνική γλώσσα
- B) τηλεφωνία
- C) υγεία
- D) πολιτική

23. ποιά είναι η σωστή μορφή:

- A) πάψε να λες ανοησίες
- B) πάψε να πεις ανοησίες
- C) πάψε να είπεις ανοησίες
- D) πάψε να πιείς ανοησίες

24. ποιά είναι η σωστή μορφή (κλητική):

- A) κυρ-Γιώργο
- B) κυρ-Γιώργε
- C) κύριε Γιώργε
- D) κύριε Γιώργο

25. το 1947 τα Δωδεκάνησα πέρασαν στην Ελλάδα από την:

- A) Ιταλία
- B) Τουρκία
- C) Αγγλία
- D) Γαλλία

26. ποιός έγραψε τον ελληνικόν εθνικόν ύμνο:
- A) Δ. Σολωμός
 - B) Α. Ραγκαβής
 - C) Α. Κοραής
 - D) Κ. Καβάφης
27. ποιό είναι το θηλυκό του: φαγάς:
- A) φαγού
 - B) φάγισσα
 - C) φαγή
 - D) φαγάς
28. η Επτανησιακή διάλεκτος έχει ιταλικά δάνεια περισσότερο από τις άλλες ελληνικές διαλέκτους - αυτό είναι γιατί:
- A) στα Επτάνησα η Ενετοκρατία διήρκησε ως το 1797
 - B) τα Επτάνησα είναι πολύ κοντά στην Ιταλία
 - C) δεν υπάρχει ειδική αιτία
 - D) η Ιταλία κυρίεψε την Κέρκυρα το 1923
29. αν μιλήσω για βελονισμό, θα μιλήσω για:
- A) είδος θεραπείας με βελόνες
 - B) αλιεία βελονιδών
 - C) ράψιμο
 - D) ενδομυικές ενέσεις
30. πού μιλάνε σήμερα, στην Ιταλία, ελληνικές διαλέκτους:
- A) στην Απουλία και στην Καλαβρία
 - B) στην Καλαβρία και στη Σικελία
 - C) στην Καλαβρία και στη Βασιλικάτα
 - D) στην Απουλία και στην Καμπανία
31. *Né più mai toccherò le sacre sponde / ove il mio corpo fanciulletto giacque ...*: ποιός είναι ο ποιητής και σε ποιό νησί αναφέρεται:
- A) ο Foscolo / στη Ζάκυνθο
 - B) ο Ungaretti / στην Κρήτη
 - C) ο Σολωμός / στην Κέρκυρα
 - D) ο De Chirico / στη Σκιάθο
32. του γειτόνου, η ονομαστική είναι:
- A) γείτονας
 - B) γείτονος
 - C) γείτονης
 - D) γειτονούς
33. ποιά είναι η σωστή μορφή:
- A) αγαπιόμουν
 - B) αγαπόμουν
 - C) αγαπιέμουν
 - D) αγαπάμουν
34. το θηλυκό του: φοιτητές είναι:
- A) φοιτήτριες
 - B) φοιτήτισσες
 - C) φοιτητής
 - D) φοιτηταίς

35. ποιά είναι η γενική του ονόματος *Μαριγώ*:
- A) Μαριγώς
 - B) Μαριγής
 - C) Μαριγές
 - D) Μαριγώ
36. ποιά είναι η σωστή μορφή (= ιταλ. 'beva [egli] pure'):
- A) να πιεί
 - B) να πεί
 - C) μη πεί
 - D) να πιώ
37. τα λόγια (ιταλ. 'le parole') είναι ο πληθυντικός της λέξεως:
- A) λόγος
 - B) λόγον
 - C) λόγιον
 - D) λόγιος
38. που ζούσαν οι Φαναριώτες:
- A) στην Κωνσταντινούπολη
 - B) στη Θεσσαλονίκη
 - C) στην Αλεξάνδρεια
 - D) στα Ιωάννινα
39. πριν από την Αθήνα, ήταν προτεύουσα της Ελλάδας: A) - B) - C) - D)
- A) το Ναύπλιο
 - B) η Πάτρα
 - C) η Μονεμβασιά
 - D) η Ολυμπία
40. 1453: άλωση της Κωνσταντινουπόλεως από τους Τούρκους – τι μέρα:
- A) 29 Μαΐου
 - B) 29 Απριλίου
 - C) 29 Ιουλίου
 - D) 29 Αυγούστου
41. η λέξη *ακαμάτηδες* είναι ουσιαστικό γένους αρσενικού και αριθμού πληθυντικού – μετατρέψτε το στο θηλυκό πληθυντικού:
- A) ακαμάτισσες
 - B) ακαμάτρες
 - C) ακαμάτες
 - D) ακαματούσες
42. *δος μου, να ζήσεις, το βιβλίο* (η *δος μου το βιβλίο, να ζήσεις*) σημαίνει (στα ιταλικά):
- A) dammi il libro, per favore
 - B) dammi il libro se vuoi vivere
 - C) dammi il libro per vivere
 - D) vivi e dammi il libro

43. **τη νύχτα θα έβρεξε σημαίνει:**
A) (βλέπω όλα βρεγμένα και) εικάζω ότι τη νύχτα έβρεξε
B) τη νύχτα, σίγουρα έβρεξε
C) τη νύχτα θα βρέξει
D) τη νύχτα μπορεί να βρέξει και μπορεί να μη βρέξει
44. **το Άγιον Όρος είναι:**
A) ο Άθως
B) ο Όλυμπος
C) ο Παρνασσός
D) τα Μετέωρα
45. **οι μετόπες του Παρθενώνα βρίσκονται (εν μέρει):**
A) στο Λονδίνο
B) στη Μόσχα
C) στη Νέα Υόρκη
D) στο Βερολίνο
46. **το 1687 ανατινάχτηκε ο Παρθενώνας λόγω μιάς κανονιάς που πυροβόλησαν:**
A) οι Ενετοί
B) οι Τούρκοι
C) οι Ρώσοι
D) οι Άραβες
47. **Ο πρώτος που προσπάθησε να σκάψει τη διώρυγα της Κορίνθου ήταν:**
A) ο Νέρων
B) ο Άυγουστος
C) ο Ιουστινιανός
D) ο Μωάμεθ Β΄
48. **τι είναι τα κάλαντα:**
A) ευχτήρια τραγουδάκια που τραγουδάνε τα παιδιά στα Χριστούγεννα, στην Πρωτοχρονιά και στα Επιφάνεια
B) οι δέκα πρώτες μέρες του έτους
C) οι πρώτες μέρες κάθε μήνα
D) οι πέντε πρώτες βδομάδες του έτους
49. **αύριο θα ειδωθούμε, δηλαδή:**
A) θα συναντηθούμε
B) θα δούμε ένα θέαμα
C) θα ξαναδούμε κάτι
D) θα ξαναδείτε κάτι
50. **ανεβοκατεβαίνω σημαίνει:**
A) ανεβαίνω και κατεβαίνω
B) κατεβαίνω και ανεβαίνω
C) ανεβαίνω και δεν κατεβαίνω ποτέ
D) ανεβαίνω και ίσως να κατέβω

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca
Classe di Greco moderno

Testo 1

Il sistema assistenziale a Ginevra subiva un'espansione impressionante [...]. Il sacro compito di occuparsi dei poveri venne affidato ai diaconi in veste di dipendenti pubblici. La cura degli orfani e degli altri indigenti, la distribuzione di pane ai capifamiglia poveri e altre attività caritatevoli furono centralizzate in un nuovo Ospedale Generale, fondato dai protestanti locali prima dell'arrivo di Calvino nel 1535 e da lui successivamente appoggiato. Fondi speciali vennero poi istituiti per l'accoglienza dei rifugiati dalla Francia e dall'Italia. I residenti della città riformata, i nuovi arrivati come quelli di antica data, sostennero queste istituzioni con generose offerte. Lo stesso Calvino ammonì i ricchi donatori a non tentare di dominare i poveri che beneficiavano dei loro doni. Il nuovo ethos calvinista tentò di contenere le forme particolaristiche di reciprocità nel dono – dove la probabilità di un obbligo immediato era maggiore - e di incoraggiare invece le forme più generali che coinvolgevano l'intera comunità.

Natalie Zemon Davis, *Il dono. Vita familiare e relazioni pubbliche nella Francia del Cinquecento*, Feltrinelli, Milano 2002.

51. Con riferimento al *Testo 1*, rispondi alla seguente domanda.

Quale delle seguenti affermazioni è deducibile dal testo?

- A) A Ginevra all'epoca la distinzione tra Stato e Chiesa non era netta
- B) Francia e Italia erano in mano alla Controriforma
- C) A Ginevra all'epoca i diaconi non aiutavano i poveri
- D) Calvino è contrario all'aiuto ai poveri

52. Con riferimento al *Testo 1*, rispondi alla seguente domanda. “Indigente” significa:

- A) povero
- B) ignorante
- C) abitante del posto
- D) privo di potere

53. Con riferimento al *Testo 1*, rispondi alla seguente domanda. Scopo di Calvino era:

- A) fare in modo che l'intera collettività si dedicatesse al dono ai poveri
- B) far arricchire tutti i cittadini di Ginevra
- C) fare in modo che i poveri di Ginevra diventassero ricchi
- D) sconfiggere il Papa e i papisti

54. Con riferimento al *Testo 1*, rispondi alla seguente domanda. I fatti descritti si svolgono:

- A) nel XVI secolo
- B) nel 1500
- C) nel XV secolo
- D) nel XVII secolo

55. Con riferimento al *Testo 1*, rispondi alla seguente domanda. Per “città riformata” si intende:

- A) che era dominata dai protestanti
- B) che era stata rimessa a posto
- C) che era dominata dalla Controriforma
- D) che era in mano ai riformatori cattolici

Testo 2

Alla base dell'italiano – ossia del dialetto fiorentino trecentesco, che ne costituisce il nucleo essenziale – come alla base di tutte le altre lingue romanze, non è il latino classico, ma il latino volgare.

Il concetto di “latino classico” è da secoli passato in giudicato: si tratta del latino scritto dai prosatori e dai poeti del periodo cosiddetto “aureo” della letteratura latina, tra la fine della Repubblica romana e il principato augusteo; l'assegnazione dell'aggettivo *classico* al termine *latino* si deve all'erudito Aulo Gellio (II secolo d.C.), il quale applicò alla letteratura la divisione della popolazione romana in diverse classi economiche attribuita al re Servio Tullio (come alla prima classe appartenevano i cittadini emergenti, per censo e potere, così furono detti “classici” gli scrittori eccellenti, ai quali adeguarsi scrivendo in latino).

Molto più incerto e discusso, invece, il concetto di latino volgare. Intanto l'aggettivo *volgare* è parso inadeguato, giacché alle innovazioni parteciparono “tutte le classi sociali, tutto il mondo romano, non il volgo soltanto”. [...] Il termine di “latino volgare” ha però una giustificazione, in quanto allude espressamente alla “preminenza decisiva del fattore sociale”: “il maggiore impulso alle tendenze innovatrici, soprattutto in campo fonetico, dovette venire dall'inurbarsi dei rustici” e quelle innovazioni si generalizzarono per “l'erosione del ceto colto sotto la pressione delle masse” (Roncaglia).

Ma, a parte la questione del nome, è lo stesso concetto che sfugge a una definizione univoca. Suggestiva, proprio per la sua radicalità, è la posizione di chi tende a vedere nel latino volgare nient'altro che il latino parlato da tutti gli strati della popolazione in tutti i periodi della latinità [...]. Il vantaggio di una tale prospettiva è quello di sottolineare gli elementi di continuità tra latino arcaico e latino tardo. Non c'è dubbio che molti tratti del latino arcaico, infrenati dalla scuola nel periodo classico, riappaiano e si impongono nell'età della decadenza. [...]

Diremo dunque, riassumendo, che il latino volgare, da cui muovono le lingue romanze, è il latino parlato nell'uso quotidiano (in opposizione al latino classico che riproduce la lingua letteraria cristallizzata nel periodo aureo), quale era venuto atteggiandosi nell'età della decadenza: con diversi tratti arcaici, ma con molte innovazioni; relativamente uniforme per quanto riguarda le strutture morfologiche fondamentali (in nessuna lingua romanza sopravvivono ad esempio il passivo o il futuro organici: segno che già il latino volgare li aveva dismessi), ma spazialmente vario e differenziato soprattutto per il lessico.

L.Serianni, *Lezioni di grammatica storica italiana*, Bulzoni Editore, Roma 1998.

56. Con riferimento al Testo 2, rispondi alla seguente domanda.

L'espressione *latino volgare* è stata ritenuta inadatta perché:

- A) non soltanto il popolo, ma l'intera società contribuì alla sua formazione
- B) definisce solo la lingua parlata nella latinità ma non quella utilizzata per la scrittura
- C) il latino volgare fu utilizzato talvolta anche dagli scrittori cosiddetti classici
- D) le innovazioni fonetiche intervennero non solo nella lingua parlata ma anche in quella scritta

57. Con riferimento al Testo 2, rispondi alla seguente domanda. Molti tratti del latino arcaico:

- A) riaffiorarono nel corso del tardo impero
- B) sparirono senza lasciare alcuna traccia fonetica e morfologica
- C) furono prevalenti per tutto il periodo della latinità nella lingua parlata dal volgo
- D) sopravvivono nelle opere degli scrittori del "periodo aureo"

58. Con riferimento al Testo 2, rispondi alla seguente domanda.

Con l'accezione di "latino classico" ci si riferisce:

- A) alla lingua utilizzata nelle loro opere dagli scrittori tra la fine della Repubblica romana e il principato augusteo
- B) alla lingua scritta durante il periodo dell'Impero romano
- C) alla lingua che costituisce la base per la formazione dell'italiano
- D) alla lingua parlata dagli scrittori durante il "periodo aureo" della latinità

59. Con riferimento al Testo 2, rispondi alla seguente domanda. "Suggestivo" significa:

- A) attraente
- B) plausibile
- C) condivisibile
- D) soddisfacente

60. Con riferimento al Testo 2, rispondi alla seguente domanda.

Le innovazioni del latino, soprattutto in campo fonetico, sarebbero in gran parte dovute:

- A) all'inurbarsi delle masse che vivevano in campagna
- B) all'opposizione operata dalla scuola nel "periodo aureo"
- C) alla resistenza del ceto colto di fronte all'inurbarsi delle masse
- D) all'azione dei grammatici nel "periodo aureo"

***** FINE DELLE DOMANDE *****

In tutti i quesiti proposti la soluzione è la risposta alla lettera A)